Звернення Святішого Патріарха Кирила з нагоди 75-річчя Відділу зовнішніх церковних зв'язків Московського Патріархату

Святіший Патріарх Московський і всієї Русі Кирил привітав митрополита Волоколамського Іларіона і співробітників Відділу зовнішніх церковних зв'язків Московського Патріархату з 75-річчям заснування цього синодального закладу.

Ваші Високопреосвященства!

Шановні співробітники Відділу!

Дорогі брати і сестри!

Христос Воскрес!

Щиро вітаю вас цими радіснотворними словами і вітаю митрополита Волоколамського Іларіона і

співробітників Відділу зовнішніх церковних зв'язків Московського Патріархату зі знаменною датою - 75-річчям з дня заснування цього найстарішого Синодального закладу Руської Православної Церкви.

В далекому 1946 році, коли на короткий час змінилася державна політика безбожної влади щодо релігійних організацій, у Церкви з'явилася можливість створити таку адміністративну структуру, через яку міг би здійснюватися її зв'язок із зовнішнім світом. Ніхто і уявити тоді не міг, яку роль буде грати Відділ в житті Церкви у подальшому.

За прожиті три чверті століття наше суспільство і держава стрімко і багаторазово змінювалися. І весь цей час Відділ захищав церковні рубежі, грав ключову роль у вибудованні взаємовідносин нашої Церкви із владою і суспільством країн її канонічної відповідальності, з керівниками інших держав, із співвітчизниками за кордоном, з Помісними Православними Церквами і з інославним світом, а також з представниками інших релігій. Розвивалися форми діяльності Відділу, збільшувався склад його працівників, мета ж не змінювалася. Відділ ніс і несе своє служіння заради створення Тіла Христового (Єф.4,12). І це не просто метафора. Збереження і зміцнення єдності Святої Соборної і Апостольської Церкви, відстоювання її канонічних устоїв та чистоти православного віровчення завжди були і залишаються пріоритетними задачами Відділу.

Без малого двадцять років я пропрацював у ВЗЦЗ на посаді його голови, а моя участь у зовнішній діяльності Руської Православної Церкви почалася понад півстоліття тому, у 1968 році. Можу з впевненістю сказати, що Відділ зовнішніх церковних зв'язків має стратегічне значення для всієї Руської Церкви. Його провідну роль у новітній історії нашої Церкви, в її відродженні складно переоцінити.

Свідоцтво світу про євангельську правду і збереження апостольської віри ніколи не було легким. Християни повинні уникати двох крайностей. З одного боку, не узгоджуватися з духом світу цього, щоби в кінці кінців не підкоритися йому. З іншого - вони не повинні відгороджуватися від світу, якому Церква покликана нести благовістя. Для християнства згубні як самоізоляція, так і шлях угодовства.

Ще в Старому Заповіті в описі посади служителів Єрусалимського храму, які складалися з нащадків коліна Левія, вказується, що деякі з глав левітів були визначені на служіння у зовнішніх справах дому Божого (Неєм. 11:16;1 Пар.26:29). Для новозавітної Церкви спілкування із зовнішнім

світом - це особлива, невід'ємна частина місії.

Свідоцтво про Православ'я передбачає всестороннє охоплення людського життя як в її особистому, так і в суспільному вимірі, щоби шукали Господа люди зосталі та всі народи (Діян.15:17). І сьогодні це свідоцтво полягає не лише в тому, щоби доносити до влади різних країн церковну оцінку сучасних тенденцій світового розвитку, або ж закликати турботливо ставитися до самобутніх духовних основ життя окремих народів, які визначають їх вигляд та самосвідомість, або ж піднімати голос проти розповсюдження гріха, відстоюючи існування у світі абсолютних моральних цінностей, але ще і в необхідності служити добру людей у всьому світі та їхньому збудуванню (Рим.15:2).

Об'єднуючи свої зусилля в різних областях цього свідоцтва з іншими християнськими конфесіями і нехристиянськими релігіями, пам'ятаючи про слова Спасителя "хто не проти вас, той за вас"(Мк.9:10), наша Церква одночасно прагне явити духовну силу апостольської віри і Священного Передання, спадкоємний зв'язок з якими зберігає святе Православ'я. Ця робота особливо актуальна зараз, коли християни всього світу покликані разом відповідати на непрості виклики сучасності. І що найголовніше, - зміст цього свідоцтва нашої Церкви ніколи не змінюється. Змінюється лише час, і тому апостол особливо вказує нам, що до зовнішніх ставитися розсудливо, користуючись часом (Кол.4:5). Необхідна розсудливість виражається в умінні християнина узгоджуватися з актуальними обставинами. Відрадно, що до виконання цього головного правила завжди прагнуть співробітники Відділу, здійснюючи свою місію і допомагаючи мільйонам людей пізнати істину Православ'я.

З подякою згадую попередніх керівників ВЗЦЗ. Особливо хотів би виділити перших з них, які невтомними жертовними трудами заклали основу нинішній багатосторонній, масштабній діяльності Відділу. Це засновник і перший голова ВЗЦЗ митрополит Крутицький і Коломненський Миколай (Ярушевич) і його наступник на цій посаді митрополит Ленінградський і Новгородський Никодим (Ротов). Ці ієрархи створили цей Відділ, на який згодом лягла непроста ноша вибудовування церковно-державних, церковно- громадських відносин. Неможливо не згадати продовжувачів їхніх трудів - нині перебуваючого в доброму здоров'ї митрополита Ювеналія (Пояркова) і нещодавно спочилого митрополита Філарета (Вахромєєва), які внесли вагомий внесок у зміцнення християнської солідарності, соціальної справедливості, добросусідських відносин між народами.

Особливе випробування випало на долю нашої Церкви в момент розпаду Радянського Союзу, руйнування усталених суспільних зв'язків, які породили розколи та поділи. Саме на цей

найскладніший час політичного і державного перелому прийшовся період мого керівництва Відділом. Згадуючи ті роки, ще раз переконуюся, що ми змогли пережити їх, зберігши цілісність нашої Церкви за милості Божої, завдяки молитовному заступництву за нашу землю сонма новомучеників і сповідників Церкви Руської, вірі людей і їх відповідальності за долі прийдешніх поколінь.

Однак і сьогодні час не тільки церковного відродження, але і нових викликів. Серед них самими злободенними та актуальними є розкол всесвітнього Православ'я, вчинений Константинопольським Патріархом, і народжена цим необхідність додаткових зусиль для відстоювання цілісності нашої Церкви. Втручання політиків в церковні справи, яке ми бачили в Україні, намагання зруйнувати єдність Руської Церкви на догоду геополітичним задумам та миттєвим вигодам є злочином перед народом, перед майбутніми поколіннями. Адже ця єдність - історичний факт, найважливіша і невід'ємна складова духовної і культурної спільноти наших братських народів - росіян, українців, білорусів, молдаван, латишів, естонців та багатьох інших.

Вкрай затребуваною є сьогодні діяльність з захисту християн, які зазнають гонінь у всьому світі, в першу чергу на Близькому Сході і в Африці. Впевнений, що Руська Церква у співробітництві з іншими конфесіями і релігійними громадами і надалі буде піднімати свій голос на захист переслідуваних християн як в діалозі з політичними, релігійними і громадськими лідерами, так і на майданчиках всіляких міжнародних державних і громадських організацій, нагадуючи світу про реальне становище наших страждаючих братів та сестер.

Серед завдань, які постають сьогодні перед нашою Церквою у сфері зовнішніх зв'язків, не можу не згадати наступні:

відстоювання євангельських цінностей у світовому цивілізаційному просторі;

зусилля з подолання розділів, що виникли в сім'ї Православних Церков;

подальший успішний розвиток відносин з християнськими громадами у всьому світі, з чого колись починалася історія Відділу і що сьогодні складає важливу і динамічну частину його роботи;

активна участь у діяльності міжхристиянських організацій, необхідна для донесення нашої позиції

до широкої світової громадськості;

координацію спільних з державними структурами трудів, спрямованих на підтримку співвітчизників, які проживають за кордоном;

консолідацію спільних з іншими релігійними спільнотами зусиль щодо захисту морального виміру суспільного життя;

участь в діалогах з лінії громадських суспільств, яка стала одним з наймолодших напрямків зовнішнього служіння Руської Православної Церкви.

Необхідність рішення багатьох задач в міжнародній сфері спонукає Відділ залишатися багатофункціональною та ефективною структурою і разом з тим прискорювати темп своєї роботи, удосконалювати її якість, шукати нові форми і методи свідоцтва, щоби йти шляхом новим та живим (Євр.10:19), щоби скоро і адекватно реагувати на виклики часу, шукати нестандартні підступи, визначити чіткі пріоритети, відкривати інші перспективи, знаходити нові можливості.

Кожна епоха потребує особливої віддачі. І дай Боже, щоби нинішнє покоління співробітників справлялося з сучасними викликами з не меншим успіхом, ніж покоління минулі.

Відділ зовнішніх церковних зв'язків, люди, які в ньому працюють, завжди близькі моєму серцю, а план денний цього закладу займає важливе місце в моєму власному плані денному. Із задоволенням свідчу, що якість роботи Відділу постійно покращується. Високо цінную допомогу, яку отримую з боку ВЗЦЗ в здійсненні Патріаршого служіння. Вдячний всім, хто працював і нині працює у сфері зовнішньої церковної діяльності - ієрархам, пастирям, богословам, церковним робітникам. Праця ваша не марна перед Господом (1 Кор.15:58), і ваш внесок на створення нашої Церкви, на захист її кордонів складно переоцінити.

На завершення свого цього звернення хотів би висловити впевненість в тому, що Відділ зовнішніх церковних зв'язків буде і подалі приносити Господу рясні плоди.

Бажаю Вам, дорогий Владико митрополите, і всім працівникам Відділу допомоги Божої в несенні нелегкого послуху. Залишайтеся і в майбутньому вірними творцями церковного життя, старанними

воїнами Христовими, пам'ятаючи, що наше слово і проповідь не в переконливих словах людської мудрості, но в доказі духа та сили (1 Кор.2:4).

Закликаю на вас і вашу працю благословення Воскреслого Господа.

+ КИРИЛ, ПАТРІАРХ МОСКОВСЬКИЙ І ВСІЄЇ РУСІ

Джерело: https://mospat.ru/ua/news/87352/